

Visserijdokumentatie

Wij hadden onlangs de gelegenheid een werk in te zien dat van groot belang is voor al wie een of ander aspect van de **Belgische Zeevisserij** wil doorgronden.

De heer Omer Vilain, stadsbibliothecaris heeft het waagstuk aangedurfd een proeve van bibliographie op te stellen, waarin niet minder dan 1650 bronnen vermeld zijn, en waar gegevens kunnen geput worden die de Belgische zeevisserij betreffen.

Zijn bedoeling — zo verklaart hij in zijn voorwoord — was tweemaal, enerzijds diegenen behulpzaam zijn

die hun kennis van onze zeevisserij wensen te verruimen, anderzijds uiting geven aan een innige drang, namelijk zijn genegenheid en bewondering voor de eenvoudige zwoegende visser, aan wie hij zijn werk opdraagt.

Omer Vilain heeft werkelijk geen moeite ontzien om al de bronnen op te sporen waar een of ander te vinden is dat enig licht kan werpen op de geschiedenis, de techniek, de opleiding, de sociale betekenis, het economisch belang, de wetenschappelijke navorsingen van de zo ingewikkelde zeevisserij.

Het was echt baanbrekerswerk dat hij te verrichten had, want een bibliographie van de Belgische Zeevisserij, hoe beperkt ook, werd voorheen nog door niemand in het licht gegeven, en hij kon er zich rekenenschap van geven dat hij voor een oerwoud stond.

Hoe een selectie gedaan tussen die wanordelijke berg van min of meer belangrijke studies, verhalen, verslagen, dagblad- en tijdschrift-artikels? Hij heeft niets laten links liggen en heeft maar alles in zijn verzameling opgenomen, op gevaar af, onbelangrijke bijdragen te vermelden.

Hij bekent trouwens ootmoedig dat, om een oordeelkundige schifting te kunnen doen, men zou moe-

ten specialist zijn in alles: technicus, bioloog, historicus, socioloog, enz., enz., wat natuurlijk van niemand kan verwacht worden.

Nieuwsbladen heeft hij vanzelfsprekend uit de verzameling gesloten, met uitzondering nochtans van Het Visserijblad, dat gedurende enige jaren als Nieuwsblad en vakblad is verschenen, in afwachting dat het Visserijblad een zuiver vakblad zou worden, onafhankelijk van het Nieuwsblad van de Kust.

Een opsporingswerk van die aard noemt men gewoonlijk een « travail de bénédictin » maar die geleerde paters voltrokken meestal hun werk in hun cel of in de boekerij van een wel voorzien klooster, terwijl de heer Vilain, om zijn 1650 titels bijeen te brengen, is moeten gaan snuffelen in alle voorname Staats- en Stadsbibliotheken en instellingen, waar zijn moeite niet altijd beloond werd.

In het Ministerie van Economische Zaken en Energie kon hij een rijke dokumentatie ontdekken, terwijl hij in het Natuurhistorisch Museum te Brussel van een kale reis terugkwam.

Bij Zeewezen en Landbouw was de dokumentatie tamelijk versnipperd, daar de Zeevisserij herhaaldelijk als een tennisbal van het ene naar het andere departement gegooid werd.

Thans is het gelukkiglijk veranderd, maar de zeevisserij was vroeger niet altijd welkom bij Landbouw. Heeft een Minister van dat departement niet eens ronduit verklaard: « Je suis trop pomme de terre pour m'intéresser au poisson! » De zinspeling moge kluchtig zijn, maar de visserij was er niet mede geholpen.

Eenmaal de 1650 titels opgeschreven stond de verzamelaar voor een andere moeilijkheid. Hoe al die dokumentatie ingedeeld? Volgens jaartal, er waren er die bijna duizend jaar oud waren, volgens geografische ligging: de visserij strekt zich uit tot aan Nova-Zembla « Hier heeft de wintersoort zijn zetel opgeslagen... enz. », volgens vissoort: de haring bvb vindt men over gans de wereld, verzamelt zich per seizoen, vereist speciale netten, drijvende, slepende of zwevende, verschalkt de wetenschapsmensen door haar grillige verplaatsingen, wordt door onze volkeren gezocht, door gene misprezen, kan op tal van manieren worden voorbereid, draagt zijn geboortekente in ruggegraat en oorringen!

Over elk dezer opzichten zijn boekdelen verschenen, zonder te gewagen van de geschiedkundige feiten die betrekking hebben op dat eenvoudig visje: bloedige twisten ontstonden onder de haringvisseren onder kusthavens, keizerlijke plakaten regelden de haringvisserij, internationale verwickelingen deden zich voor betreffende de haringvisserij onder de Engelse wal, het uitvinden van het haringkaken wordt nog steeds omstreden, enz., enz.

Al die onderwerpen onder één hoofd ding groeperen, zou verwarring stichten, aanpassing en verwijzingen waren noodzakelijk wat zeker heel wat aarzeling en hoofdbrekens meegebracht heeft.

Onze stadsbibliothecaris besluit zijn werk, dat niet minder dan 233 pagina's beslaat, met de opmerking dat

De invoer van visserijprodukten in september 1963

Het sekretariaat van de Bedrijfsraad voor de Visserij deelt mede:

Gedurende de maand september 1963 werden 13.998 Ton visserijprodukten voor een waarde van 184,5 miljoen F ingevoerd. Vergelijken met dezelfde maand van het vorig jaar daalde de ingevoerde hoeveelheid met 317 Ton maar de waarde steeg met 9,8 miljoen F. Dit werd veroorzaakt door de kleinere invoer van bewerkte bodemvis en vismeel en de grotere aankopen van viskonserven.

DE INVOER VOLGENS LAND VAN OORSPRONG

A. Uit de E.E.G.-landen

De landen van de E.E.G. leverden 7.719 Ton of 69,1 miljoen F, hetzij 55 % van de totale ingevoerde hoeveelheid en 37 % van de totale invoerwaarde.

Uit Nederland kwam 7.398 Ton of 60.202.000 F waarvan 1.183 Ton verse haring, 47 Ton verse makreel, 405 Ton verse en 15 Ton bevroren bodemvis, 732 Ton gezouten en 31 Ton gerookte haring, 13 Ton kreeften, 82 Ton ongepelde en 120 Ton

gepelde garnalen, 4.412 Ton mosselen, 221 Ton konserven, 50 Ton zoetwatervis en 16 Ton vismeel.

West-Duitsland leverde 252 Ton of 6.189.000 F (152 Ton verse en bevroren bodemvis, 17 Ton bewerkte bodemvis, 3 Ton ongepelde en 5 Ton gepelde garnalen, en 46 Ton konserven), Frankrijk 67 Ton of 2.632.000 F (24 Ton verse makreel, 13 Ton oesters, 13 Ton konserven en 11 Ton zoetwatervis) en Italië 1 Ton of 104.000 F (konserven).

B. Uit de E.V.A.-landen

De invoer uit de E.V.A.-landen bedroeg 1.314 Ton of 41 miljoen F, hetzij 9 % van de hoeveelheid en 22 % van de waarde.

Uit Denemarken kwam voor 15.505.000 F (13 Ton verse pelagische vis, 155 Ton verse en bevroren bodemvis, 3 Ton konserven, 181 Ton zoetwatervis en 210 Ton vismeel), uit Portugal 8.874.000 F (294 Ton konserven), uit het Verenigd Koninkrijk 8.844.000 F (127 Ton verse en bevroren bodemvis, 5 Ton bewerkte vis, 20 Ton kreeften en 15 Ton zoetwatervis) en uit Noorwegen 7.701.000 F (69 Ton verse, 17

Ton bevroren en 50 Ton bewerkte bodemvis, 67 Ton konserven en 70 Ton vismeel).

C. Uit de andere landen.

De overige landen leverden 4.967 Ton of 75,2 miljoen F, hetzij 36 % van de totale ingevoerde hoeveelheid en 41 % van de totale waarde.

De aankopen in Japan bedroegen 31.423.000 F (738 Ton konserven, 6 Ton gepelde garnalen en 3 Ton zoetwatervis) en in Peru 15.334.000 F (41 Ton konserven en 2.229 Ton vismeel).

Chili leverde voor 5.209.000 F (819 T vismeel), Canada 5.884.000 F (128 Ton konserven en 2 Ton zoetwatervis), de Republiek van Zuid-Afrika 3.340.000 F (196 Ton konserven), Polen 3.023.000 F (523 Ton verse haring en 10 Ton verse makreel), de U.S.S.R. 2.774.000 F (33 Ton konserven), Marokko 2.136.000 F (100 Ton konserven), Joegoslavië 2.133.000 F (69 Ton konserven), Spanje 1.477.000 F (37 Ton konserven), de V.S.A. 1.041.000 F (6 Ton konserven, 3 Ton bewerkte bodemvis en 3 Ton zoetwatervis) en Cuba 446.000 F (3 Ton kreeften).

Soorten	September 1962		September 1963	
	Hoeveelheid (kg)	Waarde (F)	Hoeveelheid (kg)	Waarde (F)
1. Verse vis	1.829.530	38.285.594	3.046.864	48.576.978
Zoetwatervis	246.108	12.192.977	273.920	13.789.256
Haring	681.527	5.878.548	1.727.243	8.227.427
Sprat	5.280	25.344	11.980	107.513
Makreel	175.086	1.197.061	87.625	775.804
Overige (bodemvis)	721.529	18.991.664	946.096	25.676.978
2. Gezouten, gedroogde of gerookte vis	1.647.536	21.290.381	863.544	10.920.885
Gezouten haring	891.229	10.630.148	736.949	6.641.931
Gerookte haring	33.259	541.113	34.685	520.163
Sprat	184	3.230	381	17.750
Makreel	192	1.766	—	—
Overige	722.672	10.114.124	91.529	3.741.041
3. Schaal- en weekdieren	4.308.828	32.398.439	4.741.266	34.577.552
Ongepelde garnalen	53.154	1.546.657	85.593	1.822.378
Gepelde garnalen	87.787	9.564.520	134.243	11.966.511
Mosselen	3.989.772	11.957.327	4.418.589	13.475.722
Overige	178.115	9.329.935	102.841	7.312.941
4. Viskonserven	1.270.229	40.555.445	1.802.318	59.223.704
5. Konserven van schaal- en weekdieren	192.214	9.615.766	198.649	9.874.089
6. Vismeel	5.067.600	32.586.000	3.345.500	21.416.000
Algemeen totaal	14.315.937	174.731.625	13.998.141	184.589.208